

Zadeva C-644/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

26. november 2020

Predložitveno sodišče:

Sąd Okręgowy w Poznaniu (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

10. november 2020

Pritožnik:

W. J.

Drugi stranki v postopku:

L. J. in J. J., ki ju zastopa zakonita zastopnica A. P.

[...] (ni prevedeno)

SKLEP

10. november 2020

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy (regionalno sodišče v Poznaniu, XV. oddelek za pritožbe v civilnih zadevah, Poljska)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [sestava sodišča]

je po obravnavi 10. novembra 2020 v Poznaniu

na seji, ki je bila zaprta za javnost,

zadeve, ki sta jo mladoletnika L. J. in J. J., ki ju zastopa zakonita zastopnica A. P.,

začela proti osebi W. J.

zaradi preživnine,

na podlagi pritožbe, ki jo je toženec vložil

zoper sodbo Sąd Rejonowy w Pile (občinsko sodišče v Pili, Poljska)

z dne 11. aprila 2019,

[...] (ni prevedeno)

sklenilo:

1. Sodišču Evropske Unije se predloži to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je treba člen 3(1) in (2) Haaškega protokola z dne 23. novembra 2007 o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti, ki je bil v imenu Evropske skupnosti odobren s Sklepom Sveta 2009/941/ES z dne 30. novembra 2009 (UL 2009, L 331, str. 17) razlagati tako, da upravičenec, ki je otrok, lahko pridobi novo običajno prebivališče v državi, v kateri je bil nezakonito zadržan, v primeru, v katerem je sodišče odredilo vrnitev upravičenca v državo, v kateri je imel običajno prebivališče neposredno pred nezakonitim zadržanjem?“

2. Postopek se prekine.

[...] (ni prevedeno) [sestava sodišča]

Obrazložitev

I. Predmet postopka

- 1 Mladoletna tožnika, L. J. in J. J., ki prebivata v kraju K. na Poljskem, ki ju zastopa mati A. P., sta 7. novembra 2018 pri Sąd Rejonowy w Pile (občinsko sodišče v Pili) proti očetu W. J., ki prebiva v H. v Veliki Britaniji, vložila tožbo za preživnino v višini 1200 PLN na mesec. Toženec je v vlogi z dne 11. februarja 2019 podal odgovor na tožbo, v katerem se je spustil v spor in ni uveljavljal ugovora nepristojnosti poljskih sodišč.
- 2 Sąd Rejonowy w Pile (občinsko sodišče v Pili) je s sodbo z dne 11. aprila 2019 [...] (ni prevedeno) [podrobnosti v zvezi z opravilno številko zadeve] tožencu z učinkom od 7. novembra 2018 naložilo, naj vsakemu od tožnikov plačuje preživnino v znesku 1000 PLN – skupaj torej 2000 PLN – mesečno, v preostalem pa je tožbo zavrnilo in odločilo o stroških. V sodbi so bile v zvezi s preživninsko obveznostjo med strankami uporabljene določbe poljskega ustava z 25. lutege 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (zakon z dne 25. februarja 1964 – zakonik o družini in skrbništvu; Dz.U. iz leta 2020, pozicija 1359).
- 3 Toženec je zoper to sodbo vložil pritožbo, v kateri je očital, da je bila pri ugotavljanju dejanskega stanja storjena napaka, in sicer, da se ni upoštevalo, da bi morala mati na podlagi sodne odločbe otroka do dne 26. junija 2019 predati očetu, zaradi česar naj bi bila naložitev preživninske obveznosti tožencu neutemeljena.

Sąd Okręgowy w Poznaniu (regionalno sodišče v Poznaniu) v tej zadevi obravnava pritožbo toženca.

II. Dejansko stanje

- 4 Tožnica je bila rojena 10. junija 2015, tožnik pa 29. maja 2017. Rodila sta se v Veliki Britaniji ter imata poljsko in britansko državljanstvo. Njuna starša A. P. in W. J., poljska državljana, sta bila ob njunem rojstvu v zunajzakonski zvezi. Starša tožnikov sta se spoznala leta 2012 v Veliki Britaniji, kjer sta prebivala in delala.
- 5 Tožnica je z materjo 25. oktobra 2017 prispela na Poljsko, kjer naj bi ostala do 7. oktobra 2017. Razlog za prihod je bil iztek veljavnosti osebne izkaznice matere. Mati tožnikov je med tem bivanjem toženca obvestila, da se namerava na Poljskem zadržati dalj časa, v kar je toženec privolil. A. P. se je 7. oktobra 2017 vrnila v Veliko Britanijo, od koder je 8. oktobra 2017 zopet odpotovala, pri čemer je s seboj vzela tožnika. Nekaj dni pozneje je bil toženec obveščen, da namerava mati skupaj s tožnikoma za stalno ostati na Poljskem. Toženec v to ni privolil.
- 6 Toženec je na podlagi Konvencije o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok, sklenjene v Haagu dne 25. oktobra 1980 (Dz. U. iz leta 1998, št. 108, pozicija 528; v nadaljevanju: Haaška konvencija iz leta 1980) pri centralnem britanskem organu vložil zahtevo za vrnitev tožencev v Veliko Britanijo. Zahteva je bila 3. januarja 2018 predložena Sąd Rejonowy w P. (občinsko sodišče v P.), ki je s sklepom z dne 26. februarja 2018 [...] (ni prevedeno) [podrobnosti v zvezi z opravilno številko zadeve] zavrnilo zahtevo za vrnitev tožencev. Na podlagi pritožbe toženca je Sąd Okręgowy w P. (regionalno sodišče v P.) s sklepom z dne 24. maja 2019 spremenilo izpodbijani sklep in materi naložilo, naj mladoletna tožnika do 26. junija 2019 preda tožencu. Podlaga za ta sklep je bila ugotovitev, da sta bila tožnika nezakonito zadržana na Poljskem in da sta imela neposredno pred tem zadržanjem običajno prebivališče v Veliki Britaniji, obenem pa ni obstajala resna nevarnost, da bi bila tožnika zaradi vrnitve izpostavljena telesnemu nasilju ali duševni travmi ali kako drugače pripeljana v neugoden položaj v smislu člena 13(1)(b) Haaške konvencije iz leta 1980.
- 7 Sklep Sąd Okręgowy w P. (regionalno sodišče v P.) z dne 24. maja 2019 je pravnomočen. Njegova izvršitev bo pomenila vrnitev tožnikov v Veliko Britanijo, ker je kraj običajnega prebivališča toženca še vedno v tej državi.
- 8 Tožnika sta dne 11. aprila 2019 skupaj s svojo materjo živela v stanovanju njenih staršev v kraju K. Poleg staršev sta v tem stanovanju živela tudi brat matere in mladoletna hči materine umrle sestre. Tožnica je v tem času hodila v vrtec. Tožnik je bil v varstvu in vzgoji pri materi. Zaradi slabe odpornosti je bil stalno pod nadzorom zdravstvenih zavodov v [Veliki Britaniji in na Poljskem], v katerih je bil občasno hospitaliziran. Mati je na Poljskem prejemale socialne dajatve iz naslova varstva in vzgoje tožnikov.

- 9 Mati tožnikov ni predala v določenem roku, torej do 26. junija 2019. Toženec je vložil predlog za prisilno izvršitev sklepa, s katerim je bila odrejena vrnitev tožnikov. Sąd Rejonowy w P. (občinsko sodišče v P.) je s sklepom z dne 28. oktobra 2019 [...] (ni prevedeno) [podrobnosti v zvezi z opravično številko zadeve] kurator sądowy [na Poljskem javni uslužbenec s pooblastili za ukrepanje na področju socialnega dela] naročilo, naj materi odvzame tožnika. Ta sklep ni bil izvršen, ker se je mati skupaj s tožnikoma skrila. V zvezi s tem je bilo odrejeno, naj iskanje tožnikov prevzame policija. Iskanje doslej ni bilo uspešno.

III. Pravo Unije

- 10 Člen 15 Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (UL 2009, L 7, str. 1; v nadaljevanju: Uredba št. 4/2009) določa, da se pravo, ki se uporablja za preživninske obveznosti, določi v skladu s Haaškim protokolom z dne 23. novembra 2007 o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti (v nadaljevanju: Haaški protokol) v državah članicah, ki jih ta instrument zavezuje.
- 11 Haaški protokol je bil v imenu Evropske skupnosti odobren s Sklepom Sveta 2009/941/ES z dne 30. novembra 2009 (UL 2009, L 331, str. 17). V skladu s členom 1 tega protokola je z njim določeno pravo, ki se uporablja za preživninske obveznosti, ki izhajajo iz družinskega razmerja, starševstva, zakonske zveze ali svaštva, vključno s preživninsko obveznostjo do otroka ne glede na zakonski stan staršev. Člen 2 Haaškega protokola določa, da se ta protokol uporablja tudi, če je pravo, ki se uporablja, pravo države nepogodbence. V skladu s členom 3(1) Haaškega protokola preživninske obveznosti ureja pravo države, v kateri ima upravičenec običajno prebivališče, razen če ta protokol določa drugače. V členu 3(2) tega protokola pa je določeno, da se v primeru, če se običajno prebivališče upravičenca spremeni, od trenutka spremembe uporablja pravo države, v kateri ima upravičenec novo običajno prebivališče.

IV. Poljsko pravo

- 12 V skladu s členom 63 ustawa z 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (zakon z dne 4. februarja 2011 - mednarodno zasebno pravo (Dz.U. iz leta 2015, pozicija 1792) pravo, ki se uporablja za preživninske obveznosti, določa Uredba št. 4/2009.

V. Potreba po razlagi prava Evropske unije

- 13 V skladu s členom 3(1) Haaškega protokola se pravo, ki se uporablja za preživninsko obveznost, določi glede na kraj, kjer ima upravičenec običajno prebivališče. V členu 3(2) Haaškega protokola je v zvezi s tem privzeto načelo spremenljivosti prava, ki se uporablja za preživninske obveznosti. V skladu s to

določbo je pravo, ki se uporablja za preživninske obveznosti, pravo kraja vsakokratnega običajnega prebivališča upravičenca od trenutka, ko je prišlo do spremembe tega kraja.

- 14 Pojem „običajno prebivališče“ je univerzalen in se uporablja tudi v drugih aktih prava Unije in mednarodnega prava. Ta pojem je ena od naveznih okoliščin za določitev pristojnosti v preživninskih zadevah (člen 3 Uredbe št. 4/2009) in v zadevah v zvezi s starševsko odgovornostjo (člen 8 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000; v nadaljevanju: Uredba št. 2201/2003). V določbah Haaške konvencije iz leta 1980 in Uredbe št. 2201/2003 je s pojmom „običajno prebivališče“ opredeljen tudi pravni položaj otroka, ki je bil nezakonito odpeljan ali zadržan. Ti predarki govorijo v prid enotni razlagi tega pojma v vseh ureditvah prava Unije in mednarodnega prava.
- 15 V obravnavani zadevi sta preživninska upravičenca mladoletnika. Sodišče Evropske unije je večkrat razlagalo pojem običajnega prebivališča mladoletnih otrok. V sodni praksi v zvezi s tem vprašanjem je bilo navedeno, da je običajno prebivališče v kraju, kjer otrok izkazuje določeno integracijo v družbeno in družinsko okolje, kot kažejo zlasti trajnost, rednost, razmere bivanja in razlogi za preselitev družine v zadevno državo članico, državljanstvo otroka, kraj in razmere šolanja, znanje jezikov ter družinske in socialne vezi otroka v tej državi članici (sodbi z dne 2. aprila 2009, C-523/07, in z dne 22. decembra 2010, C-497/10). Otrokovo običajno prebivališče se torej ujema s krajem, ki zanj dejansko pomeni središče njegovih življenjskih interesov (sodba z dne 28. junija 2018, C-512/17).
- 16 V skladu s predstavljeno sodno prakso pojem običajno prebivališče v bistvu izraža dejansko vprašanje (sodba [...] (ni prevedeno) z dne 8. junija 2017, C-111/17, točka 51, in [sklep] z dne 10. aprila 2018, C-85/18, točka 49). V zvezi s tem lahko do spremembe običajnega prebivališča, zaradi katere je v skladu s členom 3(2) Haaškega protokola upravičeno, da se za preživninsko obveznost uporabi pravo države tega prebivališča, pride zaradi takšne spremembe dejanskih okoliščin, da je mogoče sklepati, da je bivanje upravičenca v novi državi doseglo stopnjo ustalitve, ki je značilna za običajno prebivališče. V tem okviru se postavlja vprašanje, ali lahko do take ustalitve življenjskega položaja pride tudi, če je bil upravičenec, ki je otrok, nezakonito zadržan v novi državi, tisti od staršev, ki ga je zadržal, pa se obenem upira izvršitvi sodne odločbe, s katero je odrejena vrnitev otroka v državo, v kateri je imel običajno prebivališče neposredno pred nezakonitim zadržanjem.
- 17 Opisani dvom je mogoče rešiti ob upoštevanju tega, da gre pri določitvi običajnega prebivališča za povsem dejansko vprašanje. Ob takem pristopu okoliščina, da je bil otrok nezakonito zadržan, ne bi smela vplivati na možnost, da v državi zadržanja pridobi novo običajno prebivališče. To je namreč odvisno le od presoje, ali je bilo središče življenjskih interesov otroka dejansko preneseno v to državo. Zato ni izključeno, da postane tudi v primeru nezakonite premestitve

otroka država, v katero je bil odpeljan, kraj njegovega običajnega prebivališča (sodba Sodišča Evropske unije z dne 1. julija 2010, C-211/10, točki 41 in 44). Podobno stališče je mogoče zaslediti tudi v sodni praksi nekaterih nacionalnih sodišč (glej sodbo avstrijskega Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) z dne 27. junija 2013, 1Ob 91/13h, in sodbo poljskega Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) z dne 31. avgusta 2017, V CSK 303/17). Taka možnost izhaja tudi iz člena 10 Uredbe št. 2201/2003, v katerem je izrecno določeno, da lahko v primeru neupravičene premestitve ali zadržanja otroka kraj njegovega običajnega prebivališča postane druga država članica.

- 18 Vendar je mogoče na podlagi sodne prakse Sodišča Evropske unije utemeljevati tudi drugačno rešitev tega problema. Glede na to sodno prakso imajo pri določanju otrokovega običajnega prebivališča bistven dejanski pomen tudi sodne odločbe, s katerimi je bilo odločeno, v kateri državi bi moral otrok prebivati. V zvezi s tem je bilo presojeno, da se pri ugotavljanju, ali ima otrok običajno prebivališče v državi zadržanja, nikakor ne sme upoštevati čas, ki je pretekel od izdaje odločbe, s katero je bilo ugotovljeno, da je prebivališče otroka v državi izvora (sodba z dne 9. oktobra 2014, C-376/14, točka 56). Podobno je mogoče razumeti tudi stališče, v skladu s katerim v položaju, v katerem je eden od staršev svojega otroka, ki je imel običajno prebivališče v eni državi članici, neupravičeno odpeljal v drugo državo članico, sodišča te druge države članice prav tako niso pristojna za odločanje o določitvi preživnine za navedenega otroka, če ni nobenega znaka, da je drugi od staršev privolil v njegovo premestitev ali da ni vložil zahteve za njegovo vrnitev (sklep z dne 10. aprila 2018, C-85/18, točka 57). Člen 3(b) Uredbe št. 4/2009 namreč določa, da morajo imeti v taki zadevi sodno pristojnost tudi sodišča kraja, kjer ima upravičenec običajno prebivališče.
- 19 Z Uredbo št. 4/2009 in Haaškim protokolom sta sodna pristojnost in pravo, ki se uporablja, urejena le za preživninske zadeve. Ta pravna akta za razliko od Uredbe št. 2201/2003 ne določata posebnih pravil, s katerimi bi bilo opredeljeno, kako kraj običajnega prebivališča vpliva na določitev sodne pristojnosti, če je upravičenec otrok in je bil nezakonito zadržan v drugi državi članici. To bi lahko utemeljevalo sklep, da v skladu s členom 3(2) Haaškega protokola nezakonitost zadržanja nikakor ne vpliva na to, da otrok pridobi običajno prebivališče v državi zadržanja, tako da lahko zaradi te spremembe in od trenutka, ko je ta nastopila, pravo te države kot pravo kraja novega običajnega prebivališča postane pravo, ki se uporablja za preživninsko obveznost. V okviru določitve prava, ki se uporablja za preživninske obveznosti, namreč ni bila omenjena nobena neposredna ali posredna osnova, na podlagi katere bi bilo posledice spremembe dejanskega stanja glede običajnega prebivališče otroka mogoče spregledati, če je do te spremembe prišlo zaradi nezakonitega zadržanja otroka. Drugačna presoja bi bila mogoča le v primeru, če pomeni običajno prebivališče navezno okoliščino za pristojnost sodišča v preživninskih zadevah. V skladu s členom [3](d) Uredbe št. 4/2009 je namreč v taki zadevi pristojno tudi sodišče, ki je pristojno za postopke v zvezi s starševsko odgovornostjo, če je zahtevk glede preživnine povezan s tem postopkom. S tem je omogočeno, da se v tem okviru podredno uporabi člen 10 Uredbe št. 2201/2003, s katerim je zagotovljeno, da pristojnost obdržijo sodišča

države, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred nezakonito premestitvijo ali zadržanjem (v tem smislu [...] (ni prevedeno) [sodba] Sodišča Evropske unije z dne 10. aprila 2018, C-85/18, točka 55). Uporaba takšne analogije pa ni mogoča, če cilj ugotovitve kraja običajnega prebivališča ni določitev pristojnosti sodišča po členu 3 Uredbe št. 4/2009, ampak je v skladu s členom 3 Haaškega protokola namenjena le določitvi prava, ki se uporablja za preživitvinsko obveznost.

- 20 Vendar je treba pri razlagi pojma običajnega prebivališča upoštevati tudi cilje, zaradi katerih je bila sprejeta Haaška konvencija iz leta 1980. Cilj te konvencije je glede na njeno preambulo, da se otroka na mednarodni ravni zaščiti pred škodljivimi učinki nezakonite premestitve ali zadržanja, ter določitev postopkovnih pravil za zagotovitev takojšnje vrnitve otroka v državo njegovega običajnega prebivališča. Potrditev tega je tudi člen 1(a) Haaške konvencije iz leta 1980, ki določa, da je cilj te konvencije zagotovitev čimprejšnje vrnitve otrok, ki so bili nezakonito odpeljani ali zadržani v kakšni pogodbenici. Za ta namen sprejete rešitve so namenjene zagotovitvi in ohranitvi vključenosti otroka v družinsko in družbeno okolje, v katerem je bil neposredno pred nezakonito premestitvijo ali zadržanjem. Ta cilj je varovan tudi na ravni prava Unije. To je razvidno iz uvodne izjave 17 Uredbe št. 2201/2003, v kateri je navedeno, da je treba v primerih nezakonite premestitve ali zadržanja otroka nemudoma doseči otrokovo vrnitev.
- 21 Ob upoštevanju cilja Haaške konvencije iz leta 1980 je mogoče izhajati iz tega, da dejansko stanje, ki je nastalo zaradi nezakonitega zadržanja ter naknadne neizvršitve sodne odločbe, s katero je bila odrejena vrnitev otroka, ne sme povzročiti vzpostavitve novega običajnega prebivališča v državi zadržanja in s tem spremembe – na podlagi člena 3(2) Haaškega protokola – prava, ki se uporabi za preživitvinsko obveznost. To bi onemogočilo uresničitev cilja Haaške konvencije iz leta 1980, da se zagotovi hiter odziv na nezakonit poseg v življenjski položaj otroka, s katerim bi se moralo preprečiti pretrganje vezi s krajem njegovega dotedanjega običajnega prebivališča in vzpostavljanje novih odnosov v državi zadržanja. Sprememba prava, ki se uporabi, do katere bi prišlo zaradi vzpostavitve novega običajnega prebivališča v državi zadržanja, v položaju, v katerem ni bila izvršena sodna odločba, s katero je bila odrejena vrnitev otroka, pa bi pravzaprav pomenila potrditev vključitve otroka v okolje te države in njen pravni red, kar pa bi privedlo do posrednega sankcioniranja nezakonitega položaja, da otrok ni bil vrnjen v državo izvora. Zaradi odvrnitve takih posledic bi bilo mogoče predpostaviti, da je to, da sodišče odredi vrnitev otroka, takšen element dejanskega stanja, na podlagi katerega je mogoče sklepati, da je prebivališče otroka v državi zadržanja zgolj prehodno in da ga zaradi začasnosti ni mogoče šteti za običajno prebivališče. S tem bi bilo utemeljeno razlogovanje, da če sodišče odredi vrnitev otroka v državo, v kateri je imel običajno prebivališče neposredno pred nezakonitim zadržanjem, otrokovo prebivanje v državi zadržanja na podlagi člena 3(2) Haaškega protokola ne povzroči spremembe prava, ki se uporablja za preživitvinsko obveznost.

VI. Nujnost razlage za sprejetje odločitve

- 22 V obravnavani zadevi so poljska sodišča pristojna na podlagi člena 5 Uredbe št. 4/2009. Toženec se je namreč z vložitvijo odgovora na tožbo, v katerem ni uveljavljal ugovora nepristojnosti, spustil v spor.
- 23 Za sprejetje odločitve v zadevi je treba določiti pravo, ki se uporabi za preživninsko obveznost med strankami. V tem okviru je Sąd Rejonowy w Pile (občinsko sodišče v Pihi) v sodbi z dne 11. aprila 2019 uporabilo poljsko pravo. Uporaba tega prava je mogoča le ob predpostavki, da sta tožnika kljub nezakonitemu zadržanju in izdaji sklepa, na podlagi katerega bi morala biti vrnjena v Veliko Britanijo, na Poljskem zaradi njune vključenosti v tukajšnje družbeno in družinsko okolje po prihodu leta 2017 pridobila običajno prebivališče, s čimer bi bilo utemeljeno, da se pravo, ki se uporabi, določi na podlagi člena 3(2) Haaškega protokola.
- 24 V obravnavani zadevi uporabe poljskega prava ni mogoče ugotoviti na podlagi posebnih naveznih okoliščin iz člena 4 Haaškega protokola. Za to bi bilo treba predpostaviti, da je običajno prebivališče tožnikov še vedno v Veliki Britaniji. V takem položaju pa v tej zadevi ne bi bilo osnove za ugotovitev, da tožnika na podlagi prava te države od toženca ne bi mogla dobiti preživnine. Zato se v tej fazi postopka poljsko pravo ne more uporabiti niti na podlagi člena 4(2) Haaškega protokola kot pravo sodišča, ki odloča v zadevi, niti na podlagi člena 4(4) Haaškega protokola kot pravo države, katere državljanstvo imajo vse stranke. V zadevi prav tako ni podan primer iz člena 4(3) Haaškega protokola, torej, da se upravičenec obrne na pristojni organ države, v kateri ima zavezanec običajno prebivališče. Kraj običajnega prebivališča toženca je namreč v Veliki Britaniji, zaradi česar je izključena tudi uporaba poljskega prava kot prava sodišča, ki odloča v zadevi.
- 25 Uporaba poljskega prava prav tako ni mogoča na podlagi določitve, ki jo opravijo stranke. Ta možnost je določena v členu 7 Haaškega protokola. Vendar ni podlage za ugotovitev, da so stranke pred začetkom postopka določile – tako, kot je opisano v členu 7(2) Haaškega protokola – da je pravo, ki se uporablja, poljsko pravo. Zato je Sąd Okręgowy (regionalno sodišče) po uradni dolžnosti skušalo ugotoviti, ali se stranke izključno za namene tega postopka strinjajo, da se za preživninsko obveznost med njimi uporabi poljsko pravo. To bi mu omogočilo, da na podlagi člena 7(1) Haaškega protokola uporabi poljsko pravo, saj postopek med strankami teče pred poljskim sodiščem. K vlogi tožnikov z dne 25. avgusta 2020 je bila priložena izjava njune matere, naj se za namene tega postopka kot pravo, ki je upošteveno za rešitev spora, uporabi poljsko pravo. Uradno vprašanje v zvezi s tem, ki je bilo dvakrat naslovljeno na toženca, je ostalo brez odgovora. V teh okoliščinah je bilo treba šteti, da toženec ni podal jasne izjave o strinjanju, da se za postopek v zvezi s preživninsko obveznostjo, ki ga zavezuje, uporabi pravo države, v kateri teče ta postopek. Za izbiro prava pa ni bilo mogoče šteti izjave o delni pripoznavi tožbenega zahtevka, ki jo je toženec podal v odgovoru na tožbo. V skladu s členom 7(1) Haaškega protokola mora biti namreč izjava o določitvi

prava, ki se uporabi, izrecna, zaradi česar te določitve ni mogoče implicitno opraviti v okviru pripoznanja tožbenega zahtevka. Toženec je poleg tega v pritožbi veljavno preklical izjavo o pripoznavi tožbenega zahtevka.

- 26 Če pa se izhaja iz tega, da otrok v primeru nezakonitega zadržanja in odredbe sodišča o vrnitvi v izvorno državo v državi zadržanja ne more pridobiti novega običajnega prebivališča, bo pravo, ki se uporablja za obravnavano preživninsko obveznost, v skladu s členom 3(1) Haaškega protokola pravo V. kot pravo države, v kateri imata tožnika lahko še naprej običajno prebivališče. V takem položaju bi bilo v skladu s poljskim procesnim pravom treba spremeniti sodbo, ki jo izpodbija toženec, saj je bilo v njej kot pravo, ki se uporabi za preživninsko obveznost med strankami, uporabljeno poljsko pravo.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT